

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์ อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับขอให้ลงโทษ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และมาตรา ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การปฏิเสธ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า นายนาวัน ลาธุลี ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไปตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามมาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา คำแก้อุทธรณ์ของผู้ร้อง พยานหลักฐานและสำนวนการไต่สวนของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาจดทะเบียนสมรสกับ นางสาวสุนันทา ลาธุลี คู่สมรสซึ่งจบการศึกษาชั้นปริญญาตรี ทำงานเป็นพนักงานธนาคารมาประมาณ ๑๕ ปี วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ตามเอกสารหมายเลข ร.๙ และยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคาร ๘ รายการ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้แก่ รายการที่ ๑ เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๔๕๒-๐-๓๗๔๑๕-๔ มียอดเงินคงเหลือ ๑,๐๒๓,๕๙๔.๒๘ บาท ตามเอกสารหมายเลข ร.๑๐ หน้า ๑๓๗ รายการที่ ๒

เงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๐๘๑๑๑๐๐๙๕๙๖๒ มียอดเงินคงเหลือ ๒๘,๖๙๒.๔๗ บาท ตามเอกสารหมาย ร.๑๑ หน้า ๑๓๙ ถึง ๑๔๓ รายการที่ ๓ เงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๐๘๑๑๕๐๐๐๕๑๗๑ มียอดเงินคงเหลือ ๒๑๐,๕๙๔.๖๔ บาท ตามเอกสารหมาย ร.๑๒ หน้า ๑๔๔ ถึง ๑๖๕ รายการที่ ๔ เงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๐๘๑๗๓๐๐๐๑๒๒๖ มียอดเงินคงเหลือ ๓๑๕,๐๑๔.๔๕ บาท ตามเอกสารหมาย ร.๑๓ หน้า ๑๖๖ รายการที่ ๕ เงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๐๘๑๗๓๐๐๐๒๐๔๔ มียอดเงินคงเหลือ ๑,๐๓๕,๙๑๕.๘๒ บาท ตามเอกสารหมาย ร.๑๔ หน้า ๑๖๗ รายการที่ ๖ เงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๐๘๑๗๑๐๐๐๒๔๒๐ มียอดเงินคงเหลือ ๗๑๓,๗๓๐.๕๗ บาท ตามเอกสารหมาย ร.๑๕ หน้า ๑๖๘ ถึง ๑๖๙ รายการที่ ๗ เงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๐๘๑๗๕๐๐๐๓๑๖๙ มียอดเงินฝากคงเหลือ ๑,๐๕๘,๔๕๐.๒๗ บาท ตามเอกสารหมาย ร.๑๖ หน้า ๑๗๐ และรายการที่ ๘ เงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๔๐๐๑๓๐๐๐๐๓๑๖ มียอดเงินคงเหลือ ๓๕๑,๗๗๑.๑๖ บาท ตามเอกสารหมาย ร.๑๗ หน้า ๑๗๑ วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดอุบลราชธานี มีหนังสือถึงผู้ถูกกล่าวหาให้มารับทราบข้อกล่าวหาตามเอกสารหมาย ร.๑๘ หน้า ๑๗๒ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ผู้ถูกกล่าวหาพบเจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน และได้รับแจ้งข้อกล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ทราบว่าคู่สมรสมีบัญชีเงินฝากทั้ง ๘ บัญชีดังกล่าว คู่สมรสไม่เคยแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามเอกสารหมาย ร.๑๙ หน้า ๑๙๒ ถึง ๓๕๒

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยในชั้นอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในบัญชีเงินฝากตามคำร้อง รายการที่ ๑, ที่ ๕, ที่ ๖ และที่ ๗ หรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบจากคู่สมรสว่า คู่สมรสมีเงินฝากในธนาคารเพียง ๕ บัญชีเท่านั้น และได้ยื่นแสดงต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัดอุบลราชธานีแล้ว

ได้แก่ รายการที่ ๑ บัญชีธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่ ๐๘๑๑๕๐๐๐๕๑๗๑ รายการที่ ๒ บัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๒๘๗-๐-๐๑๘๕๖-๘ รายการที่ ๓ บัญชีธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่ ๐๘๑๑๕๐๐๐๒๘๒ รายการที่ ๔ บัญชีธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่ ๐๘๑๑๑๐๐๙๕๙๖๒ และรายการที่ ๕ บัญชีธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่ ๐๘๑๑๓๐๐๑๗๓๗๖ ผู้ถูกกล่าวหาไม่เคยทำธุรกรรม โอนเงินเกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝากทั้ง ๘ บัญชีตามคำร้อง บัญชีรายการที่ ๑, ที่ ๕, ที่ ๖ และที่ ๗ เป็นบัญชีออมทรัพย์ที่คู่สมรสต้องการเก็บออมเงินไว้ใช้จ่ายยามจำเป็น ไม่เคยแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ผู้ถูกกล่าวหาไม่ใช่เจ้าของบัญชีไม่สามารถขอตรวจสอบจากธนาคารเองได้ จึงไม่อาจรับฟังข้อเท็จจริง เป็นประการอื่นหรือไม่อยู่ในสำนวนมาวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่พบพฤติการณ์ที่รู้หรือควรรู้ว่ามีบัญชีเงินฝาก รายการที่ ๑, ที่ ๕, ที่ ๖ และที่ ๗ ได้ ผู้ถูกกล่าวหาไม่พบทรัพย์สินเพิ่มขึ้นสุทธิ ๒๗,๖๖๑,๒๕๗.๐๒ บาท หักทรัพย์สินของคู่สมรส ๗,๖๐๓,๒๖๕.๒๗ บาท แล้ว ผู้ถูกกล่าวหาไม่พบทรัพย์สินเพิ่มขึ้นสุทธิ ๒๐,๐๕๗,๙๙๑.๗๕ บาท ระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๖ ปี ๓ เดือน ๑๙ วัน ผู้ถูกกล่าวหาจึงมีรายได้ จำนวน ๕๒,๕๘๒,๐๐๐ บาท และมีรายได้เดือนละไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่มีมูลเหตุจูงใจ ที่ต้องปกปิดบัญชีเงินฝากรายการที่ ๑, ที่ ๕, ที่ ๖ และที่ ๗ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมทราบดีว่ามีหน้าที่ยื่นและแสดงรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องตามความเป็นจริง เพื่อให้ผู้ร้องตรวจสอบถึงการมีอยู่ และการได้มาของทรัพย์สินและหนี้สิน อันเป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และทราบดีว่าการยื่นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะอันเป็นเท็จ หรือปกปิดทรัพย์สิน หรือหนี้สินนั้นย่อมเป็นความผิดตามกฎหมายซึ่งมีโทษถึงจำคุก เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีโดยแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของคู่สมรสในครั้งแรก เพียงรายการเดียว คือ บัญชีเงินฝากธนาคารอาคารสงเคราะห์ เลขที่บัญชี ๐๘๑๑๕๐๐๐๕๑๗๑ เมื่อเจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินขอเอกสารเพิ่มเป็นสมุดบัญชีเงินฝากของคู่สมรสทุกบัญชี ผู้ถูกกล่าวหาจำต้องแจ้งให้คู่สมรสทราบถึงความสำคัญของการแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว และนำบัญชีเงินฝากธนาคารทั้งหมดของคู่สมรสมาแสดงต่อเจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน ต่อมาในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เมื่อผู้ถูกกล่าวหายื่นเอกสารเพิ่มเติม เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สิน

และหนี้สินขอเอกสารเพิ่มเติมอีก เช่น สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากของคู่สมรส และสำเนา ภ.ง.ด. ๙๐, ๙๑ ของผู้ยื่นและคู่สมรส ซึ่งเป็นเอกสารที่ต้องแสดงในแบบยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน อันเป็นการเน้นย้ำให้ผู้ถูกกล่าวหา นำเอกสารหลักฐานดังกล่าวมาแสดงให้ครบถ้วน เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นเอกสารเพิ่มเติม ได้แก่ บัญชีธนาคารของคู่สมรส ๕ บัญชี มิได้ยื่นสำเนา ภ.ง.ด. ๙๐, ๙๑ ปีภาษี ๒๕๖๑ ของคู่สมรส เจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สิน และหนี้สินขอเอกสารเพิ่มเติมอีก ต่อมาวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ คู่สมรสยื่นเอกสารเพิ่มเติม คือ บัญชีเงินฝากธนาคาร จำนวน ๒ บัญชี ซ้ำกับที่ยื่นในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ คู่สมรสทราบจากผู้ถูกกล่าวหาว่าต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบในรายการเงินฝากทั้งหมด แต่ผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรสกลับไม่ยื่นและแสดงบัญชีเงินฝากรายการที่ ๑, ที่ ๕, ที่ ๖ และที่ ๗ ทั้งที่บัญชีเงินฝากรายการที่ ๑ มีเงินในบัญชี ๑,๐๒๓,๕๙๔.๒๘ บาท บัญชีเงินฝากรายการที่ ๕ มีเงินในบัญชี ๑,๐๓๕,๙๑๕.๘๒ บาท และมีรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีเป็นเงินจำนวนมากต่อเนื่องกัน บัญชีเงินฝากรายการที่ ๖ มีเงินในบัญชี ๗๑๓,๗๓๐.๕๗ บาท และมีรายการฝากเงินหลักแสนบาท และหลายแสนบาทในช่วงเวลาไล่เลี่ยและต่อเนื่องกันภายหลังสมรส และบัญชีเงินฝากรายการที่ ๗ มีเงินในบัญชี ๑,๐๕๘,๔๕๐.๒๗ บาท ซึ่งเมื่อพิจารณาจากรายได้และหน้าที่การงานของผู้ถูกกล่าวหา และคู่สมรสแล้วนับว่าจำนวนเงินในบัญชีเงินฝากทั้ง ๔ บัญชีดังกล่าวเป็นเงินจำนวนมาก ทั้งเจ้าพนักงานตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินได้แจ้งเตือนให้ผู้ถูกกล่าวหา ยื่นและแสดงบัญชีเงินฝากของคู่สมรสให้ครบถ้วนหลายครั้ง โดยครั้งสุดท้ายผู้ถูกกล่าวหา ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ ห่างจากการยื่นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นเวลา ๓ ปีเศษ นานพอที่ผู้ถูกกล่าวหาจะทำความเข้าใจกับคู่สมรสและยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องได้ การอ้างว่าคู่สมรสปกปิดบัญชีไว้ใช้จ่ายยามจำเป็น หากผู้ถูกกล่าวหาทิ้งร้างไปเกรงว่าไม่มีผู้ใดอุปการะเลี้ยงดูนั้น ได้ความว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีทรัพย์สินมากกว่าคู่สมรสหลายสิบล้านบาท ตามทางไต่สวนไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ให้เชื่อได้ว่า หากผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าคู่สมรสมีเงินฝากในบัญชีดังกล่าวแล้วผู้ถูกกล่าวหาจะไม่อุปการะเลี้ยงดูหรือทิ้งร้างคู่สมรส แต่กลับได้ความว่า ผู้ถูกกล่าวหา มอบสลากกินแบ่งรัฐบาลให้คู่สมรสไปขายเดือนละ ๒๐ ถึง ๕๐ เล่ม เป็นเงินประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท แสดงว่าผู้ถูกกล่าวหาอุปการะเลี้ยงดูคู่สมรสด้วยดีตลอดมา

ทั้งไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทวงถามรายได้จากการขายสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่อย่างไร
อันแสดงถึงความไว้น้ำใจที่ผู้ถูกกล่าวหาเมื่อต่อคู่สมรส ข้อต่อสู้ของผู้ถูกกล่าวหา นอกจากมีลักษณะ
เป็นปฏิปักษ์ของการเป็นสามีภริยาตามปกติแล้ว ยังง่ายแก่การกล่าวอ้าง ไม่มีน้ำหนักให้รับฟัง
ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชี
แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริง
ที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น
กรณีพ้นจากตำแหน่งในบัญชีเงินฝากธนาคารรายการที่ ๑, ที่ ๕, ที่ ๖ และที่ ๗ และพิพากษามานั้นชอบแล้ว
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน.

นายวีระพงศ์ สุดาวงค์

นายเดชา อธิวรงค์ไพศาล

นายวิฑูร คลองมีคุณ

นายสัมพันธ์ บุณนาค

นางมาลิน ภู่งศ์ จุลมนต์

นายเผดิม เพ็ชรกุล

นายปิติ นาละรักษ์ติ

นางสาวปิยกุล บุญเพิ่ม

นางวาสนา หงส์เจริญ